

Euroopa Liidu Teataja

L 167

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

52. aastakäik

29. juuni 2009

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 543/2009, 18. juuni 2009, põllumajanduskultuuride statistika kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 837/90 ja (EMÜ) nr 959/93 ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 544/2009, 18. juuni 2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires, ning direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta ⁽¹⁾ 12
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 545/2009, 18. juuni 2009, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta 24
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 546/2009, 18. juuni 2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta 26

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 543/2009,

18. juuni 2009,

põllumajanduskultuuride statistika kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 837/90 ja (EMÜ) nr 959/93

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 26. märtsi 1990. aasta määrust (EMÜ) nr 837/90 (mis käsitleb teraviljatootmise kohta liikmesriikide esitatavaid statistilisi andmeid) ⁽²⁾ ja nõukogu 5. aprilli 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 959/93 (mis käsitleb põllukultuuride (v.a teraviljad) kohta liikmesriikide esitatavaid statistilisi andmeid) ⁽³⁾ on korduvalt muudetud. Kuna kõnealuseid õigusakte on nüüd vaja täiendavalt muuta ja lihtsustada, tuleks need selguse huvides ja vastavalt ühenduse õigusaktide lihtsustamise uuele lähenemisviisile ja paremale õigusloomele ⁽⁴⁾ asendada ühe õigusaktiga.

(2) Põllumajanduskultuuride statistika on väga oluline ühenduse turgude korraldamise seisukohast. Samuti peetakse oluliseks, et lisaks teravilju ja muid põllumajanduskultuure käsitlevale statistikale, mida praegu ühenduse õigusaktidega reguleeritakse, oleks hõlmatud ka köögivilju ja püsiluultuure käsitlev statistika.

(3) Ühise põllumajanduspoliitika nõuetekohase haldamise tagamiseks nõuab komisjon korrapäraselt andmeid põllumajanduskultuuride kasvupinna, saagikuse ja toodangu kohta.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 1166/2008 (mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut) ⁽⁵⁾ nähakse kuni 2016. aastani ette ühenduse uuringute programm statistika kogumiseks põllumajanduslike majapidamiste struktuuri kohta.

(5) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 1059/2003 (millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS)) ⁽⁶⁾ tuleb kõikides komisjonile edastatavates liikmesriikide statistilistes andmetes, mis on jaotatud territoriaalüksuste järgi, kasutada NUTSi liigitust. Seetõttu tuleks piirkondliku statistika võrreldavuse huvides territoriaalüksused määratleda vastavalt NUTSi liigitusele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. juuni 2009. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 88, 3.4.1990, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 98, 24.4.1993, lk 1.

⁽⁴⁾ Institutsioonidevaheline kokkulepe parema õigusloome kohta (ELT C 321, 31.12.2003, lk 1).

⁽⁵⁾ ELT L 321, 1.12.2008, lk 14.

⁽⁶⁾ ELT L 154, 21.6.2003, lk 1.

- (6) Et liikmesriikide koormust piirata, ei tohiks piirkondlike andmetega seotud nõuded ületada varasemate õigusaktidega kehtestatud nõudeid, välja arvatud juhul, kui vahepeal on tekkinud uued piirkondlikud tasandid. Sellest tulenevalt on kohane lubada, et Saksamaa ja Ühendkuningriik võivad piirkondlikke statistilisi andmeid esitada ainult NUTSi 1. tasandi territoriaalüksuste kohta.
- (7) Käesoleva määruse rakendamise hõlbustamiseks on vajalik liikmesriikide ja komisjoni vaheline tihe koostöö, eelkõige nõukogu 31. juuli 1972. aasta otsusega 72/279/EMÜ ⁽¹⁾ loodud alalise põllumajandusstatistika komitee abil.
- (8) Selleks et tagada sujuv üleminek määruste (EMÜ) nr 837/90 ja (EMÜ) nr 959/93 alusel kohaldatavalt korralt, peaks käesolev määrus võimaldama anda liikmesriikidele erandi kuni kaheaastaseks perioodiks, kui käesoleva määruse kohaldamine nende riiklike statistikasüsteemide suhtes eeldaks suuremaid kohandusi ja põhjustaks tõenäoliselt olulisi praktilisi probleeme.
- (9) Käesolevas määruses sätestatud statistika tegemise meetmed on vajalikud ühenduse tegevuse elluviimiseks. Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt liikmesriikide teravilja ja muude põllumajanduskultuuride kui teravilja kasvupinda, saagikust ja toodangut käsitleva ühenduse statistika süstemaatiliseks tegemiseks ühtse õigusraamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ⁽²⁾ moodustab käesoleva määruse sätete tugiraamistiku, eelkõige seoses erapooletuse, usaldusvärsuse, asjakohasuse, tasuvuse, statistiliste andmete konfidentsiaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtete järgimisega ning seoses käesoleva määruse kohase konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamise ja kaitsega, millega tagatakse, et ühenduse statistika tegemisel ja avaldamisel hoitakse ära andmete ebaseaduslik avalikustamine või kasutamine muudel kui statistilistel eesmärkidel.
- (11) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.
- (12) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus andmeedastustabelite muutmiseks. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (13) Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määruses (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) ⁽⁴⁾ sätestatakse kohustus edastada komisjonile asjakohased statistilised andmed, mis määratletakse ühenduse statistikaprogrammist lähtuvalt. Tunnistades mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajandust käsitleva ühenduse statistika süstemaatilise tegemise vajadust, eeldatakse, et komisjon võtab asjakohased meetmed selle küsimusega tegelemiseks, esitades sealhulgas õigusakti ettepaneku.
- (14) Käesolev määrus ei piira liikmesriikide poolt vabatahtlikult põllumajanduskultuuride eelhinnangute (EECP) statistika edastamist.
- (15) Alalise põllumajandusstatistika komiteega on konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse ühtne raamistik põllumajandusliku maa kasutust ja põllumajanduskultuuride toodangut käsitleva ühenduse statistika süstemaatiliseks tegemiseks.

Artikkel 2

Mõisted ja selgitused

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „saagiaasta” – kalendriaasta, mille jooksul saagikoristus algab;
  - b) „kasutatav põllumajandusmaa” – põllumajanduslike majapidamiste kasutuses olev kogu maa-ala, mis hõlmab põllumaad, püsirohumaad ning püsikultuuride ja koduadade all olevat maad, olenemata omandivormist ja sellest, kas seda kasutatakse ühise maana;
  - c) „haritav maa” – maa-ala, mis vastab kogu külvipinnale, millest on pärast koristust välja arvatud laastatud maa-alad (nt loodusõnnetuste tõttu);

⁽¹⁾ EÜT L 179, 7.8.1972, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 87, 31.3.2009, lk 164.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁴⁾ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

- d) „kasvupind” – maa-ala, mis vastab kogu külvipinnale konkreetse põllumajanduskultuuri kasvatamiseks antud aastal;
- e) „koristuspinde” – see osa kasvupinnast, millelt koristatakse saaki. Seega võib see olla kasvupinnaga võrdne või sellest väiksem;
- f) „tootmispind” – püskikultuuride puhul ala, millelt võib vaatlusalusel saagiaastal saaki koristada. Sellest on välja arvatud mittetootlikud alad, näiteks uued istandused, mis ei ole veel vilja kandma hakanud;
- g) „koristatud saak” – toodang, sealhulgas põllumajandusliku majapidamise sisesed kaod ja jäätmed, otse põllumajanduslikus majapidamises tarbitud kogused ja turustatud kogused, märgituna põhisaagi massiühikutes;
- h) „saagikus” – koristatud saak haritava maa kohta;
- i) „põllumajanduskultuurid, mis on klaasist või kõrge (sisenemisvõimalusega) katte all” – põllumajanduskultuurid, mis on terve kasvuaja või suurema osa sellest kasvuhooes või paigalse või teisaldatava kõrge katte all (klaasist või jäigast või paindlikust plastikust). See ei hõlma plastikkilet, mis on asetatud maapinnale, ega kupleid või tunnelid, kuhu inimesel puudub sisenemisvõimalus, ega teisaldatavaid klaasiga kaetud raame. Alasid, kus põllumajanduskultuure kasvatatakse aeg-ajalt klaasi all ja aeg-ajalt avamaal, käsitatakse klaasi all olevate aladena, välja arvatud juhul, kui kaetud periood on väga lühike;
- j) „põhikultuuri pindala” – maa-ala, kus kasutatakse teatava maatüki põhikultuuri pindala antud saagiaasta jooksul ainult ühe põllumajanduskultuuri kasvatamiseks, sel juhul määratakse maatükk kindlasti selle kasutusviisi järgi.

2. „Aastasisene viljavaheldus” viitab põllumajanduskultuuride kasvatamisele põllumaa maatükil, mida kasutatakse ühe saagiaasta jooksul rohkem kui üks kord, kuid kus kasvatatakse korraga ainult ühte põllumajanduskultuuri. Seda maa-ala käsitletakse haritava maana iga põllumajanduskultuuri puhul. Käesolevas kontekstis ei kasutata põhikultuuri ja täiendkultuuri pindade mõisteid.

„Segukultuur” viitab põllumajanduskultuuride kombinatsioonile, mida kasvatatakse põllumaa teataval maatükil samal ajal. Haritav maa on sellisel juhul jaotunud põllumajanduskultuuride vahel proportsionaalselt vastavalt pindalale, millel neid kasvatatakse. Käesolevas kontekstis ei kasutata põhikultuuri ja täiendkultuuri pindade mõisteid.

„Kaheotstarbelised põllumajanduskultuurid” tähendavad põllumajanduskultuure, millel on rohkem kui üks eesmärk ja mida arvestatakse kokkuleppeliselt põllumajanduskultuuridena nende esmase kasutuse järgi ning täiendkultuurina teisese kasutuse järgi.

Artikkel 3

Katvus

1. Iga liikmesriik teeb statistikat lisas loetletud põllumajanduskultuuride kohta, mis on toodetud tema territooriumil kasutataval põllumajandusmaal.

2. Statistika hõlmab vähemalt 95 % järgmistest maa-aladest:
- põllumajanduskultuuride all oleva haritava põllumaa kogupindala (tabel 1);
  - kogu köögiviljade, melonite ja maasikate koristuspind (tabel 2);
  - kogu püskikultuuride tootmispind (tabel 3);
  - kasutatav põllumajandusmaa (tabel 4).
3. Liigid, mille esinemissagedus liikmesriigis on madal või puudub, võib statistikast välja jätta, tingimusel et kõnealune liikmesriik teatab komisjonile kõigest sellistest põllumajanduskultuuridest ja iga sellise põllumajanduskultuuri suhtes rakendatava madala esinemissageduse piirmäära hiljemalt igale vaatlusperioodile vahetult eelneva kalendriaasta lõpuks.

Artikkel 4

Sagedus ja vaatlusperiood

Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal lisas osutatud andmed. Vaatlusperioodiks on saagiaasta. Esimene vaatlusaasta on 2010.

Artikkel 5

Täpsusnõuded

1. Statistika eesmärgil valikuuringuid teostavad liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tabeli 1 andmed vastaksid järgmistele täpsusnõuetele: aasta $n + 1$ 30. septembriks esitatavate andmete variatsioonikordaja ei tohi ületada riigi tasandil 3 % kogu haritavast maast järgmiste põhikultuuride rühmade puhul: teravili terade (sealhulgas seemnete) tootmiseks, terade (sealhulgas seemne ning teravilja ja kuivatatud kaunviljade segude) saamiseks kasutatavad kuivatatud kaunviljad ja valgurikkad taimed, juurvili, tehnilised kultuurid ja haljalt koristatud taimed.

2. Liikmesriik, kes otsustab kasutada muid statistiliste andmete allikaid kui statistilised uuringud, tagab, et nendest allikatest saadud andmed on vähemalt samaväärsel kvaliteediga kui statistilistest uuringutest saadud andmed.

3. Liikmesriik, kes otsustab kasutada administratiivallikat, teatab sellest eelnevalt komisjonile ning esitab üksikasjaliku teabe kasutatavate meetodite ja sellisest administratiivallikast pärinevate andmete kvaliteedi kohta.

Artikkel 6

Komisjonile edastamine

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) lisas sätestatud andmed igale tabelile kehtestatud tähtaja jooksul.

2. Komisjon võib kohandada lisas esitatud andmeedastustabeleid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 9 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 7

Piirkondlik statistika

1. Lisas tähega „R” tähistatud põllumajanduskultuuride kohta esitatakse andmed määruses (EÜ) nr 1059/2003 määratletud NUTSi 1. ja 2. tasandi territoriaalüksuste lõikes. Erandina võivad Saksamaa ja Ühendkuningriik esitada statistilised andmed NUTSi 1. tasandi territoriaalüksuste kohta.

2. Liigid, mille esinemissagedus liikmesriigis on madal või puudub, võib piirkondlikust statistikast välja jätta, tingimusel et kõnealune liikmesriik teatab komisjonile kõigist sellistest põllumajanduskultuuridest ja iga sellise põllumajanduskultuuri suhtes rakendatava madala esinemissageduse piirmäära hiljemalt igale vaatlusperioodile vahetult eelneva kalendriaasta lõpuks.

Artikkel 8

Statistika kvaliteet ja aruanded

1. Käesolevas määruses kasutatakse edastatavate andmete suhtes järgmisi kvaliteedikriteeriume:

- a) „asjakohasus” – näitab, mil määral statistika vastab olemasolevatele ja võimalikele tarbijate vajadustele;
- b) „täpsus” – näitab hinnangute lähedust tegelikele teadmata väärtustele;
- c) „ajakohasus” – tähendab ajavahemikku teabe kättesaadavaks tegemise ja teabes kirjeldatud sündmuse või nähtuse vahel;
- d) „õigeaegsus” – tähendab ajavahemikku andmete avaldamise kuupäeva ja sihtkuupäeva vahel (kuupäev, mil andmed oleks tulnud avaldada);
- e) „kättesaadavus” ja „selgus” – tingimused ja kord, mille alusel tarbijad saavad andmetega tutvuda, neid kasutada ja tõlgendada;
- f) „võrreldavus” – tähendab kasutatud statistiliste mõistete, mõõtmisvahendite ja menetluste mõju erisuste mõõdetavust, kui statistikat võrreldakse piirkonniti, valdkonniti või ajas;
- g) „sidusus” – näitab, kas andmeid saab erineval moel ja eri kasutusotstarbeks usaldusväärset seostada.

2. Iga kolme aasta tagant ning esimest korda hiljemalt 1. oktoobriks 2011 esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostatile) aruanded edastatud andmete kvaliteedi kohta.

3. Kvaliteediaruandes kirjeldatakse lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriumide abil:

- a) käesoleva määrusega hõlmatud uuringute korraldust ja kohaldatud meetodikat;
- b) käesolevas määruses osutatud valikuuringute osas saavutatud täpsusastmeid ning
- c) lisaks uuringutele kasutatud muude allikate kvaliteeti.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile metodoloogilistest ja muudest muudatustest, mis võivad statistika kvaliteeti märkimisväärselt mõjutada. Seda tehakse hiljemalt kolm kuud pärast kõnealuse muudatuse jõustumist.

5. Võetakse arvesse põhimõtet, et lisakulu ja -koormus jääksid mõistlikesse piiridesse.

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab otsuse 72/279/EMÜ artikliga 1 loodud alaline põllumajandusstatistika komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 10

Erand

1. Kui käesoleva määruse kohaldamine liikmesriigi riikliku statistikasüsteemi suhtes vajab suuremaid kohandusi ning põhjustab tõenäoliselt märkimisväärsed praktilisi probleeme, võib komisjon vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele anda liikmesriigile käesoleva määruse kohaldamise suhtes erandi kuni 31. detsembrini 2010 või kuni 31. detsembrini 2011.

2. Selleks esitab liikmesriik komisjonile hiljemalt 31. juuliks 2009 nõuetekohaselt põhjendatud taotluse.

*Artikkel 11***Kehtetuks tunnistamine**

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tunnistatakse määrused (EMÜ) nr 837/90 ja (EMÜ) nr 959/93 kehtetuks alates 1. jaanuarist 2010.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuni 2009.

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
Š. FÜLE

2. Erandina artikli 12 teisest lõigust jätkab liikmesriik, kelle suhtes on tehtud artikli 10 kohane erand, talle võimaldatud erandi kehtimise jooksul määruste (EMÜ) nr 837/90 ja (EMÜ) nr 959/93 sätete kohaldamist.

*Artikkel 12***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2010. Artiklit 10 kohaldatakse siiski alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

Tabel 1

Põllumaa põllumajanduskultuurid

A OSA

Andmete edastamise tähtsajad	Haritav maa (1 000 hektarit)						Koristatud saak (1 000 tonni)				Saagikus (100 kg/ha)
	31. jaan.	30.juuni	31. august	30.sept.	31. jaan.	30.sept.	30.sept.	31. okt.	31. jaan.	30.sept.	31. august
	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Terade (sh seemne) saamiseks kasvatatav teravili (*)	—	—	—	—	X	R	—	—	X	R	—
Teravili (välja arvatud riis) (*)	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Pehme nisu ja speltanisu (*)	—	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
sellest: talinisu (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kõva nisu (*)	X	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
Rukis ja meslin (*)	X	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
Oder (*),	—	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
sellest: talioder (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kaer (*)	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Segavili, välja arvatud meslin (*)	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Maisiterad ja maisitõlvikusegu (*)	—	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
Sorgo (*)	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tritik (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hirss, tatar, kanaari paelrohi (*)	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Riis (*),	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
sellest: Indica	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Japonica	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—

B OSA

Andmete edastamise tähtajad	Haritav maa (1 000 hektarit)						Koristatud saak (1 000 tonni)				Saagikus (100 kg/ha)
	31. jaan.	30.juuni	31. august	30.sept.	31.märts	30.sept.	30.sept.	31. okt.	31.märts	30.sept.	31. august
	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kasvatatavad kuivatatud kaunviljad ja valgurikkad taimed terade (sh seemne ning teravilja ja kaunviljade segude) (*) saamiseks	Piirmäära ületavad liikmesriigid	Piirmäära ületavad liikmesriigid	Piirmäära ületavad liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Kõik liikmesriigid	Piirmäära ületavad liikmesriigid
	—	—	—	—	X	R	—	—	X	X	—
Põldhernes (*)	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Põlduba (*)	—	X	X	X	X	X	—	X	X	X	—
Maguslupiin (*)	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Mujal liigitamata kuivatatud kaunviljad	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Juurvili	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Kartul (sh varajane ja seemnekartul)	—	X	X	X	X	X	—	X	X	X	—
Suhkrupeet (v.a seeme)	—	X	X	X	X	R	—	X	X	R	—
Mujal liigitamata juurvili	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Tehnilised kultuurid	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Raps ja rüps (*), sellest: taliraps	— X	X X	X X	X X	X X	R X	X X	X X	X X	R X	X X
Päevaliliseemned (*)	—	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
Linaseemned (õlilina) (*)	—	—	—	—	X	R	—	—	X	X	—
Soja (*)	—	X	X	X	X	R	X	X	X	R	X
Puuvillaseemned (*)	—	—	—	—	—	—	—	—	X	X	—
Muud õliseemnekultuurid (*)	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Kiulina	—	—	—	—	X	R	—	—	X	X	—
Harilik kanep	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Puuvillakiud	—	—	—	—	X	R	—	—	X	X	—

Andmete edastamise tähtajad	Haritav maa (1 000 hektarit)						Koristatud saak (1 000 tonni)				Saagikus (100 kg/ha)
	31. jaan.	30.juuni	31. august	30.sept.	31.märts	30.sept.	30.sept.	31. okt.	31.märts	30.sept.	31. august
	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n	aasta n	aasta n + 1	aasta n + 1	aasta n
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Humal	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Tubakas	—	—	—	—	X	R	—	—	X	R	—
Aromaatsed taimed, ravimtaimed ja maitsetaimed	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Mujal liigitamata energiakultuurid	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Haljalt koristatud taimed	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Haljalt koristatud üheaastased taimed, sellest: haljasmais	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haljalt koristatud teravili	—	—	—	—	X	X	—	—	X	X	—
Liblikõielised taimed	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—
Lühiajaline rohumaa ja karjamaa	—	—	—	—	X	X	—	—	—	—	—

(*) Kõnealuse saaduste toodangut käsitlevad andmed esitatakse keskmise niiskussisaldusega, mille liikmesriigid teatavad komisjonile aasta n + 1 jaanuaris/märtsis (9. veerg).

NB! Prognoosid tulpade 1,2, 3 ja 11 kohta on kohustuslikud liikmesriikidele, kelle aastane siseriiklik toodang viimase kolme aasta jooksul on rohkem kui:

- 3 000 000 tonni pehmet nisu,
- 1 000 000 tonni kõva nisu,
- 900 000 tonni otra,
- 100 000 tonni rukist ja mesliniit,
- 1 500 000 tonni teramaisi,
- 200 000 tonni tritikut,
- 150 000 tonni kaera,
- 150 000 tonni sorgot,
- 150 000 tonni riisi,
- 70 000 tonni põldhernest,
- 50 000 tonni põlduba,
- 300 000 tonni rapsi,
- 200 000 tonni päevalille,
- 60 000 tonni soja,
- 700 000 tonni kartulit,
- 2 500 000 tonni suhkrupeedi
- ja 4 500 000 tonni haljasmaisi.

Tabel 2

Köögivilid, melonid ja maasikad

Andmete edastamise tähtajad	Koristuspiind (1 000 hektarit)	Koristatud saak (1 000 tonni)
	31. märts aasta n + 1	31. märts aasta n + 1
	1	2
KÖÖGIVILID, MELONID JA MAASIKAD	X	
Kapsasköögivilid		
Lillkapsas ja spargelkapsas	X	X
Valge peakapsas	X	X
Leht- või varsköögiviljad		
Seller	X	X
Porrulauk	X	X
Lehtsalat,	X	X
sellest: klaasist või kõrge katte all (sissemineku võimalusega) (1)	X	
Endiivia	X	X
Spinat	X	X
Spargel	X	X
Sigur	X	X
Artišokid	X	X
Viljaköögiviljad		
Tomatid	X	X
sellest: tomatid värskelt tarbimiseks	X	X
sellest: klaasist või kõrge katte all (sissemineku võimalusega) (1)	X	
Kurgid	X	X
sellest: klaasist või kõrge katte all (sissemineku võimalusega) (1)	X	
Kornišonid	X	X
Melonid	X	X
Arbuusid	X	X
Baklažaanid	X	X
Kabatsokid	X	X
Punane pipar, paprika	X	X
sellest: klaasist või kõrge katte all (sissemineku võimalusega) (1)	X	
Juur-, mugul- ja sibulköögiviljad		
Porgandid	X	X
Küüslauk	X	X
Sibul	X	X
Šalott	X	X
Juurseller	X	X
Redis	X	X
Kaunvili	X	
Hernes	X	X
Uba	X	X
Maasikad	X	X
sellest: klaasist või kõrge katte all (sissemineku võimalusega) (1)	X	
Kultuurseened	X	X

(1) Prognoosid on kohustuslikud liikmesriikidele, kelle koristuspiind on 500 hektarit ja rohkem.

Tabel 3
Püsikultuurid

Andmete edastamise tähtsused	Tootmispind (1 000 hektarit)	Koristatud saak (1 000 tonni)	
	31. märts aasta n + 1	31. märts aasta n + 1	30.sept. aasta n + 1
	1	2	3
PÜSIKULTUURID	X		
Parasvöötme puuviljad			
Õunad	X	X	
sellest: õunad värskelt tarbimiseks		X	
Pirnid	X	X	
Virsikud	X	X	
Nektariinid	X	X	
Aprikoosid	X	X	
Kirsid	X	X	
sellest: hapukirsid	X	X	
Ploomid	X	X	
Marjasordid			
Mustad sõstrad	X	X	
Vaarikad	X	X	
Pähklid ⁽¹⁾			
Kreeka pähklid	X	X	
Sarapuupähklid	X	X	
Mandlid	X	X	
Kastanid	X	X	
Lähistroopikavöötme puuviljad			
Viigimarjad	X	X	
Kiivid	X	X	
Avokaadod	X	X	
Banaanid	X	X	
Tsitrusviljad ⁽¹⁾	X		
Pomelod ja greibid	X		X
Sidrunid ja hapud laimid	X		X
Apelsinid	X		X
Väikesed tsitrusviljad	X		X
Satsuma	X		X
Klementiin	X		X
Viinamarjaistandused ⁽¹⁾	X	X	
Veini tootmiseks kasvatatavad viinamarjasordid	X	X	
sellest: kaitstud päritolunimetusega veinid	X	X	
kaitstud geograafilise tähisega veinid	X	X	
muud veinid	X	X	
Lauaviinamarjade tootmiseks kasvatatavad viinamarjasordid	X	X	
Rosinate tootmiseks kasvatatavad viinamarjasordid	X	X	
Oliivipuud ⁽¹⁾			
Lauaoliivide tootmiseks kasvatatavad oliivipuud	X	X	
Oliiviõli tootmiseks kasvatatavad oliivipuud	X	X	

⁽¹⁾ Kohustuslik liikmesriikidele, kelle tootmispind on 500 hektarit või suurem.

Tabel 4

Põllumajandusmaa kasutamine

Andmete edastamise tähtaeg	Põhikultuuri pind (1 000 hektarit) 30. sept. aasta n + 1
Kasutatav põllumajandusmaa	R
Põllumaa	R
Terade (sh seemne) saamiseks kasvatatav teravili	X
Terade saamiseks kasvatatavad kuivatatud kaunviljad ja valgurikkad taimed (sh seemned ning teravilja ja kaunviljade segud)	X
Kartul (sh varajane ja seemnekartul)	X
Suhkrupeet (v.a seeme)	X
Tehnilised kultuurid	X
Värsked köögiviljad, melonid, maasikad	X
Lilled ja dekoratiivtaimed (v.a puukoolid)	X
Haljalt koristatud taimed	X
Muud põllumajanduskultuurid	X
Kesa	R
Püsirohuma	R
Püskikultuurid	X
sellest: puuvilja- ja marjaistandikud	R
oliiviistandikud	R
viinamarjaistandikud	R
Puukoolid	X

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 544/2009,

18. juuni 2009,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires, ning direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 717/2007 ⁽³⁾ on kehtestatud erandlikud ja ajutised piirangud tasudele, mida mobiilsideoperaatorid võivad hulgi- ja jaemüügi tasandil nõuda rahvusvaheliste rändlusteenuste pakkumise eest kõnede puhul, mida alustatakse ja lõpetatakse ühenduses. Samuti on kõnealuse määrusega kehtestatud eeskirjad, mille eesmärk on suurendada hindade läbipaistvust ja parandada hinnateabe pakumist kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste kasutajatele.

(2) Komisjon on teinud vahekokkuvõtte vastavalt määruse (EÜ) nr 717/2007 artiklile 11, mille kohaselt tuleb hinnata, kas kõnealuse määruse eesmärgid on saavutatud, käsitleda rändlus klientidele pakutavate kõne- ja andmeside teenuste, sealhulgas SMSide ja MMSide hulgi- ja jaehindade muutusi ning esitada vajaduse korral soovitusi nende teenuste reguleerimise vajaduse kohta. Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandes, mis sisaldab komisjoni 23. septembri 2008. aasta teatise Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ) toimimise läbivaatamise tulemuste kohta, jõudis komisjon järeldusele, et on asjakohane pikendada määruse (EÜ) nr 717/2007 kehtivusaega pärast 30. juunit 2010.

(3) Lisaks leidis komisjon, et määruse (EÜ) nr 717/2007 reguleerimisala tuleks laiendada, et hõlmata SMSide ja andmeside rändlusteenuste osutamine ühenduses. Sama eripära, mis iseloomustab rahvusvahelisi rändlusturge ning millega põhjendati määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mobiilsideoperaatoritele kogu ühendust hõlmavate rändluskõnedega seonduvate kohustuste kehtestamist, kehtib ka kogu ühendust hõlmavate SMSide ja andmeside rändlusteenuste osutamise suhtes. Sarnaselt kõneteenuste rändlustele ei osteta ka SMSi ja andmeside rändlusteenuseid riigi tasandil eraldi, vaid need moodustavad ainult ühe osa laiemast jaemüügi pakettist, mille klient ostab koduteenuse osutajalt, mistõttu asjaomaste turujõudude vahel on konkurents piiratud. Samuti ei saa asjaomaste teenuste piiriülese iseloomu tõttu riikide reguleerivad asutused, kes vastutavad asjaomase riigi territooriumil elavate mobiilside klientide huvide kaitsmise ja edendamise eest, kontrollida külastatava võrgu teises liikmesriigis asuvate operaatorite käitumist.

(4) Rändlusteenustega seotud struktuuriprobleeme peaks olema lihtsam lahendada tõelisel mobiilside teenuste ühtsel turul, mis praegu täielikult ei toimi, kuid mis peaks olema mis tahes reguleeriva raamistiku lõppeesmärk.

(5) Seepärast kutsusid komisjoni otsusega 2002/627/EÜ ⁽⁴⁾ loodud elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (edaspidi „Euroopa reguleerivate asutuste töörühm“) raames tegutsevad riikide reguleerivad asutused oma vastuses määruse (EÜ) nr 717/2007 läbivaatamist käsitlevale avalikule arutelule komisjoni taas üles võtma meetmeid ühenduse tasandil, et pikendada määruse kehtivusaega ning reguleerida SMSi ja andmeside rändlusteenust

(6) Andmed, mis käsitlevad kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste hinnamuutusi pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist, sealhulgas eelkõige riikide reguleerivate asutuste kogutud ja igas kvartalis Euroopa reguleerivate asutuste töörühma kaudu esitatud andmed, ei võimalda järeldada, et tõenäoliselt oleks reguleerivate meetmete puudumisel hulgi- ja jaemüügi tasandi konkurents ka pärast 2010. aasta juunit jätkusuutlik. Andmed osutavad sellele, et hulgi- ja jaehinnad jäävad määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud piirhindade raamesse või on nendele lähedased ning allpool kõnealuseid piirhindu on konkurents piiratud.

⁽¹⁾ 15. jaanuari 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 22. aprilli 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 8. juuni 2009. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 171, 29.6.2007, lk 32.

⁽⁴⁾ EÜT L 200, 30.7.2002, lk 38.

- (7) Määruse (EÜ) nr 717/2007 alusel hulgi- ja jaemüügi tasandil ühendusesiseste kõnede rändlusteenustele kohaldatavate regulatiivsete kaitsemeetmete kehtivusaja lõppemine 2010. aasta juunis kätkeks seega märkimisväärset ohtu, et kõneteenuste rändlusturul puuduv konkrentsurve ja mobiilsideoperaatorite motiivatsioon rändlustulu suurendada tooksid kaasa sellised ühendusesisised rändlusteenuse hulgi- ja jaehinnad, mis ei peegeldaks mõistlikult teenuse osutamise kulusid, see aga seaks ohtu määruse (EÜ) nr 717/2007 eesmärgid. Määruse (EÜ) nr 717/2007 kehtivusaega tuleks seega pärast 30. juunit 2010. aastat veel kahe aasta võrra pikendada, et kindlustada siseturu sujuv toimimine, tagades klientidele, et neilt ei võeta konkureerivate riigisiseste hindadega võrreldes jätkuvalt ülemäärast tasu reguleeritud rändluskõne tegemise või vastuvõtmise eest, ning samas andes piisavalt aega konkurentsi arenguks.
- (8) Käesolevas määruses sisalduvad kohustused ei tohiks moonutada konkrentsitingimusi ühenduse mobiilsideoperaatorite vahel ning need ei tohiks luua konkrentsieelist, eriti rändlusteenuse osutaja suuruse, rändlusliikluse liigi või koduturu alusel.
- (9) Siseturu sujuva toimimise tagamiseks peaks määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud reguleeritud rändluskõnede hulgi- ja jaemüügi keskmise tasu ülempiir määruse pikendatud kehtivusaja jooksul jätkuvalt langema, et kajastada kulude vähenemist, sealhulgas ka reguleeritud mobiililõpetustasude langust liikmesriikides, samas tuleks jätkuvalt lähtuda kahest eesmärgist: kaotada ülemäärakõrged hinnad ning võimaldada samas operaatoritel vabalt konkrenteerida ja tegeleda uuendustegevusega.
- (10) Selleks, et stimuleerida ja tugevdada jätkusuutlikku konkrentsi mitmesuguste rändlusteenuste valdkonnas, peaksid riikide reguleerivad asutused jälgima, kas suurte ja väiksemate teenuseosutajate vahel esineb diskrimineerimist, eriti hulgihindade arutamisel.
- (11) Nii hulgi- kui ka jaemüügi tasandil rändluskõnede reguleeritud hindade piirmäärade vähendamiseks ettenähtud kuupäeva aastal 2009 tuleks nihutada ettepoole, 30. augusti asemel 1. juuliks, et tagada kooskõla käesoleva määrusega kehtestatavate reguleeritud SMS-sõnumite hinnakohustustega. See tagaks, et nii kõneteenuste kui ka SMSide rändlusteenuste kasutajatel oleks uutest tariifidest kasu ajal, mil nõudlus nende teenuste järele on kõige suurem.
- (12) Kui tasude piirmäärad ei ole antud eurodes, tuleb algetest piirmäärade tulenevad kohaldatavad tasude piirmäärad ning piirmäärade korrigeeritud määrad anda asjaomasel vääringus, kasutades käesolevas määruses kehtestatud kuupäevadel *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse. Kui kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teataja* ei ilmu, tuleb kasutada kehtivaid viitekursse, mis avaldatakse esimeses pärast seda kuupäeva ilmuvas *Euroopa Liidu Teatajas*, mis sisaldab selliseid viitekursse.
- (13) Kuna määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud hulgi- ja jaemüügi tasu piirmäärast kinnipidamist kontrollitakse, tuginedes kahe operaatori vahelisele keskmisele hulgihinna 12 kuu jooksul, on asjakohane täpsustada, et see ajavahemik võib olla lühem, näiteks juhul, kui hulgi- ja jaemüügi keskmise tasu ülempiiri kavandatud vähendamine toimub enne 12-kuulise ajavahemiku lõppu.
- (14) Mõnede mobiilsideoperaatorite tava arvutada hulgi- ja jaemüügi tasandi sidumistasude suhtes kohaldatava sekundilise täpsuse asemel minimaalselt 60 sekundi alusel moonutab konkrentsi kõnealuste operaatorite ja teistsuguseid arvel- dusemeetodeid rakendavate operaatorite vahel ning kahjustab määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud hulgihindade piirmäärade järjepidevat kohaldamist. Lisaks kujutab see endast lisatasu, mis hulgi- ja jaemüügi kulusid suurendades avaldab negatiivset mõju kõneteenuste rändluse hindadele jaemüügi tasandil. Seetõttu peaksid mobiilsideoperaatorid esitama reguleeritud rändluskõne hulgihinnad sekundilise täpsusega.
- (15) Nii väljuvate kui ka sissetulevate kõnede eurotariifi ülempiirid peaksid määruse (EÜ) nr 717/2007 pikendatud kehtivusaja jooksul jätkama igal aastal vähenemist määral, mis vastab kõnealuse määruse esialgsel kohaldamisperioodil nõutavale tasemele, et kajastada üldiselt omamaiste mobiilsidehindade jätkuvat langust ning ka reguleeritud rändluskõnede osutamise põhikulude jätkuvat vähenemist. Sel viisil säilitatakse määruse mõju järjepidevus.
- (16) Käesoleva määrusega kehtestatud suuremad marginaalid hulgi- ja jaemüügihindade ülempiiride vahel peaksid suurendama operaatorite võimalusi konkrenteerida jaetasandil hinna pärast, suurendades seeläbi tõeliselt konkrentsi- võimelise turu tekkimise võimalust.
- (17) Mõnede operaatorite jaoks on hulgi- ja jaemüügi hinnad võrreldes teistega kõrgemad, mis on tingitud geograafilistest või muudest asjaoludest, nagu näiteks keeruline topograafia, madala asustustihedusega piirkonnad ning suur turistide sissevool lühikese aja jooksul.

- (18) Euroopa reguleerivate asutuste töörühma hinnangul suurendab mobiilsideoperaatorite tava arvutada jaemüügi tasandil rändlusteenuste tasu ühest sekundist suurema ühiku alusel tavalise eurotariifi arve puhul väljuvate kõnede maksumust 24 % ja sissetulevate kõnede maksumust 19 %. Töörühm märkis ka, et sellised lisandused kujutavad endast varjatud tasu, sest need ei ole enamiku tarbijate jaoks läbi paistvad. Sellel põhjusel soovib Euroopa reguleerivate asutuste töörühm võtta kiiresti meetmeid, et kaotada jaemüügi tasandil eurotariifi rakendavate arvete koostamise erinevad tavad.
- (19) Kuigi määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestati ühenduses eurotariifi abil ühine lähenemine selle tagamiseks, et rändluskliendid ei maksaks reguleeritud rändluskõnede eest üle-määra kõrget hinda, kahjustab selle järjepidevat kohaldamist tõsiselt asjaolu, et mobiilsideoperaatorid esitavad arveid erinevate ühikute kohta. See tähendab ka seda, et ühendusesiseste rändlusteenuste kogu ühendust hõlmavast ja piiriülesest iseloomust hoolimata leidub kõrvalekalduvaid lähenemisviise reguleeritud rändluskõne arvete koostamisel, mis moonutab ühtse turu konkurentsitingimusi.
- (20) Seega on vaja kehtestada ühised eeskirjad eurotariifi arvetel kasutatavate ühikute kohta jaemüügi tasandil, et veelgi tugevdada ühtset turgu ja tagada kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste tarbijatele ühesugusel tasemel tarbijakaitse.
- (21) Seetõttu tuleks nõuda, et jaemüügi tasandi reguleeritud rändluskõneteenuste osutajad esitaksid klientidele kõikide kõnede eest, mille suhtes kohaldatakse eurotariifi, arved kõnesekundite alusel, seejuures võimalusega kohaldada kõne miinimummaksumust üksnes väljuva kõne esimese 30 sekundi ulatuses. See võimaldab operaatoritel katta kõik kõne ühendamise seotud mõistlikud kulud, pakkudes samas paindlikkust, võimaldades konkureerida väiksemate kõne miinimummaksustega. Eurotariifikõnede vastuvõtmise puhul ei ole kõne miinimummaksumuse kohaldamine aga põhjendatud, sest teenuse osutamise hulgi-müügi kulude eest võetakse tasu sekundilise täpsusega ja kõne ühendamise seotud erikulud on juba kaetud mobiil-kõne lõpetamise tasudega.
- (22) Kliendid ei peaks maksma külastatavas võrgus kõneposti sõnumite vastuvõtmise eest, sest nad ei saa kontrollida selliste sõnumite kestust. See ei peaks piirama muid kohaldatavaid kõneposti tasusid, näiteks tasu selliste sõnumite kuulamise eest.
- (23) SMSide rändlusteenusega seoses osutavad Euroopa reguleerivate asutuste töörühma ja komisjoni poolt pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist kogutud turuandmed sellele, et ühenduses kestab olukord, kus kõnealuste teenuste hulgihinnad püsivad üldiselt stabiilsena ega oma loogilist seost teenuste osutamise kuludega. Kõneteenuste rändluse puhul näib hindade alandamiseks operaatoritele avaldatav konkurentsirurve olevat ebapiisav. Ka SMSi rändlusteenuste jaehinnad püsivad üldiselt stabiilsena, näitavad kõrgeid marginaale ning on ilma selge põhjenduseta märkimisväärselt kõrgemad kui võrdväärsed riigisisese SMS-teenused.
- (24) Nagu rändluskõnede puhul esineb ka siin oht, et üksnes hinnakohustuste kehtestamisest hulgi-müügi tasandil iseenesest ei piisa, et tasud väheneksid jaetarbijate jaoks. Teisalt võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks hulgi-müügiteenuste osutamise kulude taset, kahjustada mõnede, eelkõige väiksemate operaatorite positsiooni, suurendades hindade kokkusurumise ohtu.
- (25) Lisaks ei ole 2002. aasta õiguslik raamistik rändlusturu erilise struktuuri ja piiriülese olemuse tõttu pakkunud riikide reguleerivatele asutustele sobilikke vahendeid, et tulla tõhusalt toime konkurentsiprobleemidega, mis toovad kaasa reguleeritud SMSide rändlusteenuse kõrgeid hulgi- ja jaehinnad. See probleem ei võimalda tagada siseturu sujuvat toimimist ning nõuab lahendust.
- (26) Oma vastuses määruse (EÜ) nr 717/2007 toimimise läbi-vaatamist käsitlevale avalikule arutelule märkis Euroopa reguleerivate asutuste töörühm ka seda, et SMSide rändlusteenuse reguleerimine on vajalik nii hulgi- kui ka jaemüügi tasandil, et veelgi lähendada hindu kuludele ja omamaistele hindadele. Töörühm leidis, et seejuures võiks sobida kõneteenuste rändlusega sarnane korraldus. Euroopa reguleerivate asutuste töörühm soovitas nimelt kehtestada operaatori poolt teiselt operaatorilt küsitavale SMS-rändlusteenuse hulgi-müügi keskmise tasu ülempiiri ja ka muuta eurotariifi kohustust, lisades SMSide rändlusteenuse osutamise hinnaga, mis ei ületa kindlaksmääratud piirmäära.
- (27) Reguleeritud SMSi rändlusteenuste suhtes tuleks seega reguleerivad kohustused kehtestada hulgi-müügi tasandil, et hulgihindadel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega ning selleks, et kaitsta rändlusklientide huvisid jaemüügi tasandil.
- (28) Regulatiivsed kohustused peaksid hakkama kehtima niipea kui võimalik, võimaldades sealjuures asjaomastele operaatoritele mõistliku aja oma hindade ja teenusepakkumiste kohandamiseks, et kindlustada kohustuste täitmine.

- (29) Kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis reguleeritud rändlussõnumite hinnataseme reguleerimisele hulgiüügi tasandil on ühenduse tasandil keskmise tasu ülempiiri kehtestamine külastatavast võrgust saadetavate SMSide suhtes. Hulgiüügi keskmine tasu peaks kehtima mis tahes kahe mobiilsideoperaatori vahel ühenduse piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (30) Reguleeritud rändlussõnumi hulgiüügi keskmise tasu ülempiir peaks sisaldama kõiki hulgiüügi osutaja kantud kulusid, muu hulgas rändlussõnumi algatamise ja edastamisega seotud kulusid ning külastatavas võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamisega seotud katmata kulusid. Käesoleva määrusega kehtestatud eeskirjade järjepideva kohaldamise tagamiseks ei tohiks reguleeritud SMSide rändlusteenuse hulgiüüjatel seega lubada kehtestada eraldi tasu nende võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamise eest.
- (31) Kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis ühendusesiseste rändlussõnumite hinnataseme reguleerimiseks jaemüügi tasandil on kehtestada mobiilsideoperaatoritele nõue pakkuda oma rändlusklientidele SMSide eurotariifi, mis ei ületa kindlaksmääratavat ülempiiri. SMSi eurotariif tuleks kehtestada tasemel, mis tagab operaatoritele piisava marginaali ja samas kajastab ka mõistlikumalt teenuse pakumise seotud jaemüügi kulusid.
- (32) Nimetatud reguleeriv lähenemisviis peaks tagama, et reguleeritud rändlussõnumite jaehinnad peegeldaksid teenuse osutamise kulusid mõistlikumalt, kui see on seni toimunud. Kõrgeim SMSide eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud SMSide rändlusteenuse osutamise kuludega, lubades samas operaatoritel konkureerida oma pakkumisi eristades ja hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada SMSide lisandväärtusteenuste suhtes.
- (33) Rändlusklientidelt ei tohiks nõuda külastatavas võrgus rändlusteenust kasutades lisatasu reguleeritud rändlussõnumi või häälsõnumi vastuvõtmise eest, sest sellised teenuse lõpetamise kulud on kaetud juba rändlussõnumi või häälsõnumi saatmise eest küsitava jaetasuga.
- (34) SMSi eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada uute või olemasolevate rändlusklientide suhtes, kes ei ole rändlussõnumi eritariifi või reguleeritud SMSide rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (35) Selleks, et tagada reguleeritud SMSide rändlusteenuse klientidele läbiv ühenduvus ja koostalitlusvõime, peaksid riikide reguleerivad asutused sekkuma õigeaegselt ja kooskõlastatult juhul kui ühes liikmesriigis asutatud maapealse mobiilsidevõrgu operaator kaebab oma riigi reguleerivale asutusele, et tema kliendid ei saa reguleeritud rändluse SMS-sõnumeid saata teises liikmesriigis asutatud maapealse mobiilsidevõrgu klientidele ega sõnumeid neilt vastu võtta, sest asjaomased operaatorid ei ole omavahel suutnud lepingut sõlmida. Selline sekkumine peab toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/19/EÜ (elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahendite juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv))⁽¹⁾ artikliga 5 ning määruse (EÜ) nr 717/2007 artikli 8 lõike 1 ning direktiivi 2002/21/EÜ⁽²⁾ artikliga 21.
- (36) SMS on tekstisõnum (lühisõnumiteenus) ja eristub selgelt teistest sõnumitest, nagu MMS-sõnumid või e-kirjad. Selleks, et mitte kaotada määruse tõhusust ning täita selle eesmärgid täielikult, tuleks keelustada SMS rändlussõnumi tehniliste parameetrite sellised muudatused, mis eristaksid seda riigisisisest SMSist.
- (37) Riikide reguleerivate asutuste kogutud andmed osutavad sellele, et andmeside rändlusteenuse hulgiüügi keskmised tasud, mida külastatava võrgu operaatorid rändlusklienti koduoperaatoritelt küsivad, näitavad langustendentsi, kuigi rändlusteenuste hinnad on hulgiüügi tasandil jätkuvalt kõrged.
- (38) Andmeside rändlusteenuse kõrge jaehind on jätkuvalt muretekitav ja osutab sellele, et kõnealuse teenuse vallas ei ole konkurents veel piisav. Kuid erinevalt kõneteenuste rändlusest ja SMSide rändlusteenusest valitsevad siin jaemüügi tasandil konkurentsipiirangud, kuna rändlusklientidel on alternatiivseid võimalusi välismaal andmesideteenuste kasutamiseks ilma numbritega seotud piiranguteta, nagu näiteks avalik traadita juurdepääs Internetile. Praeguses etapis oleks jaemüügi tasandil hindade reguleerimine ennatlik. Lisaks tuleks mis tahes rändluse võrguühendus luua kasutaja nõusolekul. Seega ei tohiks rändluse käigus ilma kasutaja eelneva nõusolekuta toimuda andmete allalaadimist, sealhulgas tarkvara uuendamist ja e-posti allalaadimist, välja arvatud juhul, kui kasutaja on märku andnud, et ta ei soovi sellist kaitset.
- (39) Koduteenuse osutajad ei tohiks rändlusklientilt mis tahes reguleeritud andmeside rändlusteenuse osutamise eest tasu võtta, juhul kui ja seni kuni klient ei ole teenuse osutamisega nõustunud.

⁽¹⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.⁽²⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

- (40) Sellegipoolest tuleks võtta meetmeid andmeside rändlusteenuse jaehindade suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja eelkõige selleks, et teha lõpp arvešoki probleemile, mis kujutab endast tõket siseturu sujuvale toimimisele, ning anda kasutajate käsutusse sellised vahendid, mis on vajalikud andmeside rändlusteenuse kulude jälgimiseks ja kontrollimiseks. Samuti ei tohiks takistada rändlusteenuste asendamiseks või nende alternatiivina kasutamiseks sobivate rakenduste või tehnoloogiate, näiteks traadita Interneti, IP-kõne ja kiirsõnumivahetuse teenuste kasutuselevõttu. Tarbijatele peaks olema tagatud sellekohane teave, et nad saaksid teha teadliku valiku.
- (41) Nimelt peaksid mobiilsideoperaatorid esitama oma rändlusklientidele personaliseeritud hinnateabe andmeside rändlusteenuse nimetatud klientide suhtes kehtivate tariifide kohta iga kord, kui rändlusklient hakkab teise liikmesriiki sisenedes andmeside rändlusteenust kasutama. Kõnealune teave tuleks edastada kliendi mobiiltelefoni või muusse mobiilseadmesse viisil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista.
- (42) Selleks, et aidata klientidel paremini mõista andmeside reguleeritud rändlusteenuste kasutamise rahalisi tagajärgi ning võimaldada neil jälgida ja kontrollida oma kulusid, peaks koduteenuse osutaja esitama näiteid andmeside rändlusrakenduste kohta, näiteks e-post, pilt ja veebilehitsemine, tuues esile nende ligikaudse suuruse andmekasutuse seisukohalt.
- (43) Selleks, et arved ei põhjustaks halbu üllatusi, peaksid mobiilsideoperaatorid andmeside rändlusteenuse puhul määrama kindlaks tarbitud teenuste rahalise ja/või mahulise ülempiiri või mitu sellist ülempiiri (väljendatuna selles vääringus, milles rändluskliendile arve esitatakse) ning peaksid seda pakkuma tasuta kõigile rändlusklientidele koos asjakohase teatega, kui kulud jõuavad kõnealuse ülempiiri lähedale. Ülempiiri saavutamisel ei peaks kliendid enam teenust saama ja neilt ei tuleks enam selle eest tasu nõuda, välja arvatud kui klient on sõnaselgelt soovinud, et talle osutatakse jätkuvalt asjaomast teenust vastavalt teates esitatud tingimustele. Rändlusklientidele tuleks anda võimalus valida mõistliku aja jooksul ükskõik milline nendest rahalistest või mahulistest ülempiiridest või otsustada ülempiiri mitte kasutada. Kui kliendid ei avalda oma soovi, tuleks nende suhtes rakendada vaikimisi ülempiiri süsteemi.
- (44) Kõnealuseid läbipaistvuse meetmeid tuleks käsitada rändlusklientidele pakutava miinimumtagatisena ning see ei tohiks mobiilsideoperaatoritel takistada oma klientidele muude laialdaste vahendite pakkumist, mis aitaksid neil andmeside rändlusteenuste kulusid prognoosida ja kontrollida. Näiteks töötavad paljud operaatorid jaemüügi tasandil välja uusi kindlasummalisi rändluspakkumisi, mis võimaldavad kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kindlaksmääratud hinnaga andmeside rändlust mõistliku mahu piires. Operaatorid töötavad samuti välja süsteeme, mis võimaldaksid rändluskliente teavitada reaajas andmeside rändlusega seoses kogunenud maksmisele kuuluvatest summadest. Siseturu sujuva toimimise tagamiseks peaksid kõnealused siseturgude arengud kajastuma ühtlustatud eeskirjades.
- (45) Pealegi on andmeside rändlusteenuste jätkuvalt kõrged hulgitasud tingitud peamiselt kõrgetest tasudest, mida nõuavad mitte-eelistatud võrkude operaatorid. Sellised tasud tulenevad võrgukasutamise juhtimise raskustest, mis ei motiveeri operaatoreid standardseid hulgihindu ühepoolset vähendama, sest võrguliiklus toimub olenemata hinnast. See toob kaasa hulgihindade suured kõikumised. Mõningatel juhtudel on mitte-eelistatud võrkude suhtes kohaldatavad andmeside rändlusteenuse hulgihinnad 30 korda kõrgemad eelistatud võrkude suhtes kohaldatavatest. Sellised andmeside rändlusteenuse ülemäära kõrged hulgihinnad toovad kaasa ühenduse mobiilsideoperaatorite vaheliste konkurentsitingimuste tuntava moonutamise, mis kahjustab siseturu sujuvat toimimist. Samuti piiravad need koduoperaatorite võimet hulgihindade kulusid ette näha ning seega võimalust pakkuda klientidele läbipaistvaid ja konkurentsivõimelisi jaepakette. Kuna riikide reguleerivad asutused ei suuda kõnealuseid probleeme riigi tasandil tõhusalt lahendada, tuleks andmeside rändlusteenuste suhtes kohaldada hulgihindade ülempiiri. Hulgihindade ülempiir tuleks kehtestada ohutul tasemel, mis on tunduvalt kõrgem kui hetkel turul valitsevad madalaimad hulgihindade hinnad, et edendada konkurentsitingimusi ja võimaldada turu konkurentsivõime väljakujunemist, tagades samas tarbijaid soosiva siseturu parema toimimise. Selle turvapiiriga kaotatakse rändlusteenuse ülemäära kõrged hulgihindade tasud, mida turul teatud juhtudel ikka veel rakendatakse, ja see peaks kogu määruse (EÜ) nr 717/2007 kohaldamisaja kestel aitama ära hoida mobiilsideoperaatorite vahelise konkurentsi moonutusi ja piiranguid.
- (46) Elektrooniliste sidevõrkude turul ja kehtivas õigusraamistikus toimunud muutuste kajastamiseks on vajalik osutada „üldkasutatavate telefonivõrkude” asemel „üldkasutatavatele sidevõrkudele”. Järjepidevuse huvides tuleks direktiivi 2002/21/EÜ artikli 1 lõiget 5 vastavalt muuta.
- (47) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt muuta määruse (EÜ) nr 717/2007 ja direktiivi 2002/21/EÜ, et säilitada ja edasi arendada ühiseid eeskirju, mis tagaksid, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei peaks maksma kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eest ühenduses reisisel (kas helistamisel, SMSi saatmisel või andmete edastamisel) ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele ja saavutades seeläbi tarbijakaitse kõrge taseme ning tagades samas mobiiltelefoniope-
raatorite vahel konkurentsi, ei suuda liikmesriigid piisavalt

saavutada turvalisel, ühtlustatud ja õigeaegsel viisil ja seetõttu on seda meetme ulatuse ja toime tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta vajalikke muutvaid meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(48) Ühist lähenemisviisi tuleks kohaldada piiratud ajavahemikul, kuid komisjoni poolt läbiviidava analüüsi tulemuste valguses võidakse seda täiendavalt pikendada või muuta või asendada muude regulatsioonivahenditega, lähtudes komisjoni asjakohastest soovistest.

(49) Komisjon peaks hindama käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 717/2007 tõhusust, pidades silmas selle eesmärgi ja osa, mida see täidab õigusliku raamistiku juurutamisel ning siseturu sujuval toimimisel. Sellega seoses peaks komisjon vaagima mõju, mida see avaldab eri suurusega ning eri ühenduse osades paiknevate mobiilsideteenuste osutajate konkurentsipositsioonile, jae- ja hulgihindade muutumisele, hindade arengusuundadele ja läbipaistvusele, hindade ja tegeliku maksumuse suhtele, samuti seda, kui suures ulatuses on leidnud kinnitust oletused, mis esitati määrusega kaasnenud mõjuhinnangus, samuti operaatorite kulused, mis tulenevad määruse järgimisest, ja mõju, mida see avaldab investeringutele. Komisjon peaks tehnoloogia arengut arvestades hindama ka selliste teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, mis on alternatiiviks rändlusteenustele (näiteks IP-kõne).

(50) Enne eespool nimetatud hindamist ja selleks, et tagada rändlusteenuste pidev järelevalve ühenduses, peaks komisjon koostama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande, mis annaks üldülevaate rändlusteenuste uusimatest suundumustest, ning vahehinnangu selle kohta, kuidas on edenenud määrusega nr 717/2007 (mida on muudetud käesoleva määrusega) seatud eesmärkide täitmine ja kas nende eesmärkide saavutamiseks oleks alternatiivseid võimalusi.

(51) Enne asjakohaste soovistest esitamist peaks komisjon veel hindama, kas rändlusteenuseid oleks võimalik adekvaatselt reguleerida elektroonilist sidet reguleerivas raamistikus. Komisjon peaks põhjalikult hindama alternatiivseid meetodeid määrusega (EÜ) nr 717/2007 seatud eesmärkide saavutamiseks, näiteks:

— tegeleda probleemidega hulgiühendi tasandil ning kehtestada selleks kohustus tagada mõistlik ja õiglane juurdepääs, mis põhineks mittediskrimineerimisel ja/või õiglastel vastastikutel tingimustel;

— võtta omaks lähenemisviisi, et rändlusklientidele tuleb tagada samalaadsed hinnad, nagu need, mis on kujunenud konkurentsi tagajärjel külastatava võrgu turul, ja samalaadsed tingimused, nagu need, mis valitsevad sellel turul;

— tegeleda probleemidega ühenduse konkurentsioiguse raamistikus.

Iseäranis peaks komisjon, konsulteerides elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametiga uurima ja hindama mobiilsideturu konkurentsi struktuuri, ja seda, millest tulenevad konkurentsivõimetud rändlusteenuse hinnad, ning peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegema oma järeldused ja ettepanekud, kuidas käsitleda mobiilsideturude struktuuriprobleeme, eeskätt sisenemis- ja laienemistõkkeid.

(52) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 717/2007 ja direktiivi 2002/21/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 717/2007 muudatused

Määrust (EÜ) nr 717/2007 muudetakse järgmiselt:

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 717/2007, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires”

2) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsideteenuste kasutajad ei maksaks kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eest ühenduses reisimisel, helistamisel ja kõne vastuvõtmisel, SMSe saates ja vastu võttes ning pakettkommuteeritud andmesideteenuseid kasutades konkureerivate siseriiklike hindadega võrreldes ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele, saavutades samas tarbijakaitse kõrge taseme, edendades konkurentsi ning läbipaistvust turul ja pakkuudes stiimuleid nii uuendusteks kui ka tarbija valikute suurendamiseks.

Sellega kehtestatakse eeskirjad tasude kohta, mida mobiilsideoperaatorid võivad nõuda kogu ühenduses rändlusteenuste (kõnede ja SMSide) pakkumise eest juhul, kui nende kasutamine algab ja lõpeb ühenduses, ning pakettkommuteeritud andmesideteenuste eest, mida rändluskliendid kasutavad teise liikmesriigi mobiilsidevõrgus rändlemisel. Määrust kohaldatakse nii võrguoperaatorite vahel võetavate tasude suhtes hulgimüügitasandil kui ka koduoperaatori võetavate tasude suhtes jaemüügitasandil.”;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesolevas määruses sätestatud tasude piirmäärad on väljendatud eurodes. Kui artiklites 3, 4, 4a ja 4b ning artikli 6a lõigetes 3 ja 4 käsitletavat tasud on antud muudes vääringutes, määratakse nimetatud artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks neis vääringutes, kohaldades artiklite 3 ja 4 puhul 30. juunil 2007 kehtivaid viitekursse ning artiklite 4a ja 4b ning artikli 6a lõigete 3 ja 4 puhul 6. mail 2009 Euroopa Keskpanga poolt Euroopa Liidu Teatajas avaldatavaid viitekursse.

Artikli 3 lõikes 2, artikli 4 lõikes 2 ja artikli 6a lõikes 4 sätestatud piirmäärade järgnevate alandamiste korral määratakse korrigeeritud määrad, kohaldades viitekursse, mis on avaldatud üks kuu enne korrigeeritud määrade kohaldatavust. Samu viitekursse kohaldatakse iga aasta, et korrigeerida artiklites 4a ja 4b ning artikli 6a lõikes 3 reguleeritud tasude määra, kui need tasud on antud mõnes muus vääringus kui euro.”;

3) Artikli 2 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktid b kuni g asendatakse järgmisega:

„b) „koduteenuse osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändlusliendile maapealseid üldkasutatavaid mobiilsideteenuseid kas oma võrgu kaudu või virtuaalse mobiiltelefonoperaatori või edasimüüjana;

c) „kodu võrk” – maapealne üldkasutatav mobiilsidevõrk, mis asub liikmesriigis ning mida kasutab koduteenuse osutaja maapealsete üldkasutatavate mobiilsideteenuste osutamiseks rändlusliendile;

d) „kogu ühendust hõlmav rändlus” – rändlusliendi poolt mobiiltelefoni või muu seadme kasutamine ühendusesiseste kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, SMSide saatmiseks või vastuvõtmiseks või

pakettkommuteeritud andmesideteenuste kasutamiseks, kui ta viibib muus liikmesriigis kui selles, kus asub rändlusliendi koduvõrk, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete vahendusele;

e) „reguleeritav rändluskõne” – mobiiltelefonikõne, mida rändlusliend alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas sidevõrgus ühenduses või mille rändlusliend võtab vastu ning mida alustati üldkasutatavas sidevõrgus ühenduses ja mis lõpetatakse külastatavas võrgus;

f) „rändlusliend” – ühenduses asuva maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu abil osutatavate mobiilsideteenuste osutaja klient, kelle leping või kokkulepe oma koduteenuse osutajaga võimaldab kasutada mobiiltelefoni või muud seadet kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, SMSide saatmiseks või vastuvõtmiseks või pakettkommuteeritud andmesideteenuste kasutamiseks külastatavas võrgus koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;

g) „külastatav võrk” – liikmesriigis asuv maapealne üldkasutatav mobiilsidevõrk (muu kui koduvõrk), mille vahendusel saab rändlusliend teha ja vastu võtta kõnesid, saata või vastu võtta SMS-e või kasutada pakettkommuteeritud andmesideteenuseid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete alusel.”;

b) lisatakse järgmised punktid:

„h) „SMSi eurotariif” – artiklis 4b sätestatud suurimat tasu mitteületav mis tahes tariif, mida koduteenuse osutaja võib nõuda reguleeritud rändlussõnumite saatmise eest kooskõlas nimetatud artikliga;

i) „SMS” – tekstsõnum (lühisõnumiteenus), mis koosneb peamiselt tähtedest ja/või numbritest, mida saab saata riikide numeratsiooniplaanide kohaselt määratud mobiili- ja/või paiksete numbrite vahel;

j) „reguleeritud rändlussõnum” – SMS, mille rändlusliend saadab külastatavast võrgust ühenduse üldkasutatavasse sidevõrku või mille rändlusliend võtab vastu ning mis saadeti ühenduse üldkasutatavast sidevõrgust külastatavasse võrku;

- k) „reguleeritud andmeside rändlusteenus” – rändlusteenus, mis võimaldab rändluskliendile sissetulevat ja väljuvat pakettkommuteeritud andmesidet mobiiltelefoni või muu mobiilseadme abil ajal, mil seade on ühendatud külastatavasse võrku. Reguleeritud andmeside rändlusteenus ei hõlma reguleeritud rändluskõnede ja rändlussõnumite edastamist ja vastuvõtmist, kuid hõlmab MMSide (multimeedium-sõnumiteenus) edastamist ja vastuvõtmist.”.
- 4) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:
- „2. Lõikes 1 osutatud hulгимүүги keskmine tasu kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse kaheistkümnepäevase ajavahemiku jooksul või mis tahes sellise lühema ajavahemiku jooksul, mis võib jääda käesolevas lõikes sätestatud hulгимүүги keskmise tasu ülempiiri kohaldamisaja või käesoleva määruse kehtivusaja lõpuni. Hulгимүүги keskmise tasu ülempiir langeb 30. augustil 2008 ja 1. juulil 2009 vastavalt 0,28 eurole ja 0,26 eurole ning langeb täiendavalt 0,22 eurole ja 0,18 eurole vastavalt 1. juulil 2010 ja 1. juulil 2011.”;
- b) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:
- „Alates 1. juulist 2009 arvutatakse lõikes 1 osutatud hulгимүүги keskmine tasu, jagades rändluskõnede hulгимүүgist saadud kogutulu asjaomase operaatori poolt asjaomase ajavahemiku jooksul ühenduse piires rändluse hulгikõnede osutamiseks hulгitasandil tegelikult kasutatud rändlusminutite koguarvuga, mis on saadud sekundilise täpsusega liitmisel, kusjuures seda kohandatakse selliselt, et võetakse arvesse külastatava võrgu operaatori õigust rakendada tasu arvutamisel kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.”;
- 5) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:
- „2. Eurotariifi jaemүүгitasu (ilma käibemaksuta), mida koduteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda, võib iga rändluskõne puhul erineda, kuid ei või ületada 0,49 eurot minuti eest tehtud kõne puhul ja 0,24 eurot minuti eest vastuvõetud kõne puhul. 30. augustil 2008 ja 1. juulil 2009 langeb väljuva kõne piirhind vastavalt 0,46 eurole ja 0,43 eurole ning sissetuleva kõne piirhind vastavalt 0,22 eurole ja 0,19 eurole. 1. juulil 2010 ja 1. juulil 2011 langeb väljuva kõne piirhind täiendavalt vastavalt 0,39 eurole ja 0,35 eurole ning sissetuleva kõne piirhind vastavalt 0,15 eurole ja 0,11 eurole.
- Alates 1. juulist 2010 ei tohi koduteenuse osutajad oma rändluskiendidele nõuda tasu rändlus-häälsõnumi vastuvõtmise eest. See ei mõjuta muid kohaldatavaid tasusid, näiteks tasu nende sõnumite kuulamise eest.
- Alates 1. juulist 2009 esitavad koduteenuse osutajad oma rändluskiendidele selliste tehtud või vastuvõetud reguleeritud rändluskõnede eest, mille suhtes kohaldatakse eurotariifi, arve sekundite alusel.
- Erandina kolmandast lõigust võib koduteenuse osutaja kohaldada väljuva kõne puhul, mille suhtes kohaldatakse eurotariifi, esimese 30 sekundi ulatuses minimaalset kõne maksumust.”;
- b) lõige 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Iga rändluskiend võib igal ajal pärast lõikes 3 sätestatud protsessi lõppemist taotleda üleminekut eurotariifile või sellest loobumist. Üleminek peab toimuma ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ja olema tasuta ning see ei tohi hõlmata tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega; üksnes sellisel juhul, kui eurotariifile soovib üle minna rändluskiend, kes on liitunud rändluse eripakmega, mis sisaldab rohkem kui ühte rändlusteenust (nimelt kõne-, SMS ja/või andmesideteenus), võib koduteenuse osutaja nõuda üleminevalt kliendilt loobumist kõnealuse pakme muude osade soodustustest. Koduteenuse osutaja võib üleminekut edasi lükata niikaua, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kolme kuud.”.
- 6) Lisatakse järgmised artiklid:
- „Artikkel 4a
- Hulгимүүгitasud reguleeritud rändlussõnumite eest**
1. Alates 1. juulist 2009 ei tohi hulгимүүги keskmine tasu, mida külastatava võrgu operaator võib rändluskiendi koduvõrgu operaatorilt nimetatud külastatavas võrgus algatatava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, ületada 0,04 eurot SMSi kohta.
2. Lõikes 1 osutatud hulгимүүги keskmine tasu kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse kaheistkümnepäevase ajavahemiku kohta või mis tahes sellise lühema ajavahemiku kohta, mis võib jääda käesoleva määruse kehtivusaja lõpuni
3. Lõikes 1 osutatud hulгимүүги keskmine tasu arvutatakse, jagades hulгимүүги kogutulu, mille külastatava võrgu operaator on koduvõrgu operaatorilt saanud asjaomase ajavahemiku jooksul ühenduse piires rändlussõnumite algatamise ja edastamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase koduvõrgu operaatori nimel algatatud ja edastatud rändlussõnumite koguarvuga.

4. Külalastatava võrgu operaator ei tohi rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt nõuda lõikes 1 osutatud tasust eraldi seisvat tasu külalastatavas võrgus rändlusteenust kasutanud rändluskliendile saadetud reguleeritud rändlussõnumi lõpetamise eest

Artikkel 4b

Jaemüügitasud reguleeritud rändlussõnumite eest

1. Koduteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklieentidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks lõikes 2 sätestatud SMSi eurotariifi. Nimetatud SMSi eurotariif ei sisalda liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega kooskõlas käesoleva artikli teiste sätetega.

2. Alates 1. juulist 2009 võib SMSi eurotariifi jaemüügitasud (ilma käibemaksuta), mida koduteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt viimase poolt saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, iga rändlussõnumi puhul erineva, kuid ei ületada 0,11 eurot.

3. Koduteenuse osutajad ei või oma rändlusklieentidel nõuda tasu reguleeritud rändlussõnumi vastuvõtmise eest.

4. Alates 1. juulist 2009 kohaldavad koduteenuse osutajad SMSi eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklieentide suhtes; erandiks on rändlusklieendid, kes on juba valinud teadlikult teatava rändlustariifi või -pakme, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändlussõnumi suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud sellise valiku mittetegemise korral.

5. Alates 1. juulist 2009 kohaldavad koduteenuse osutajad SMSi eurotariifi kõigi uute rändlusklieentide suhtes, kes ei vali teadlikult teistsugust rändlussõnumi tariifi või rändlusteenuste tariifipaket, mis hõlmab teistsugust reguleeritud rändlussõnumite tariifi.

6. Iga rändlusklieent võib igal ajal taotleda üleminekut SMSi eurotariifile või sellest loobumist. Üleminek peab toimuma ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ja olema tasuta ning see ei tohi hõlmata tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega kui rändlus. Koduteenuse osutaja võib sellist üleminekut edasi lükata niikaua, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kolme kuud. SMSi eurotariifi võib alati kombineerida eurotariifiga.

7. Koduteenuse osutajad teatavad hiljemalt 30. juuniks 2009 oma rändlusklieentidele individuaalselt SMSide eurotariifi ja et seda kohaldatakse hiljemalt 1. juulist 2009 kõigi rändlusklieentide suhtes, kes ei ole teadlikult valinud reguleeritud SMS-sõnumite suhtes kohaldatavat eritariifi või -paketti, ning teavitavad sellele ülemineku ja sellest loobumise õigusest vastavalt lõikele 6.

Artikkel 4c

Reguleeritud rändlussõnumite tehnilised omadused

Koduteenuse osutaja ja külalastatava võrgu operaator ei või muuta reguleeritud rändlussõnumite tehnilisi omadusi selliselt, et need erineksid siseturul edastatavate SMSide tehnilistest omadustest.”

7) Artikkel 5 jäetakse välja;

8) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Reguleeritud rändluskõnede ja rändlussõnumite jaetasude läbipaistvus

1. Selleks et juhtida rändlusklieendi tähelepanu asjaolule, et talle kehtivad kõne tegemisel või vastuvõtmisel või SMSi saatmisel rändlustasud, annab iga koduteenuse osutaja kliendile teise liikmesriiki, mis ei ole tema koduvõrgu liikmesriik, sisenedes sõnumiteenuse abil automaatselt, ilma ülearuse viivitusega ja tasuta isikustatud baashinnateavet rändlustasude kohta (koos käibemaksuga), mida kohaldatakse selle kliendi suhtes kõnede tegemisel ja vastuvõtmisel ning SMSide saatmisel külalastatavas liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud koduteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teenust.

Nimetatud isikustatud baashinnateave sisaldab maksimumhinda, mida kliendi suhtes võidakse kohaldada tema suhtes kehtiva tariifiskeemi alusel:

- kõnede tegemisel külalastatava riigi piires ja koduvõrgu liikmesriiki ning kõnede vastuvõtmisel ning
- külalastatavas liikmesriigis reguleeritud rändlussõnumeid saates.

See sisaldab ka lõikes 2 osutatud tasuta numbrit üksikasjalikuma teabe saamiseks ja teavet hädaabiteenuste kasutamise võimaluse kohta Euroopa tasuta hädaabinumbri 112 valimisel.

Kliendil, kes on teatanud, et ta ei soovi automaatselt sõnumiteenust, on õigus nõuda koduteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenuse uuesti pakkumist.

Koduteenuse osutajad pakuvad pimedatele või nägemispuudega klientidele isikustatud baashinnateavet nende soovi korral automaatselt ja tasuta häälkõne abil.

2. Lisaks lõikele 1 on kliendil õigus sõltumata oma asukohast ühenduses taotleda ja saada mobiiltelefonikõne või SMSi kaudu tasuta üksikasjalikumalt isikustatud hinnateavet külastatavas võrgus häälkõnede, SMSi, MMSi ja muude andmesideteenuste suhtes kohaldatavate rändlustasude kohta ning ka teavet käesoleva määruse alusel kohaldatavate läbipaistvuse meetmete kohta. Selline taotlus esitatakse koduteenuse osutaja poolt selleks otstarbeks määratud tasuta numbrile.

3. Koduteenuse osutajad annavad liitumisel kõikidele kasutajatele täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude, eelkõige eurotariifi ja SMSi eurotariifi kohta. Nad annavad oma rändlusklientidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet põhjendamatu viivitusega iga kord, kui tasud muutuvad.

Koduteenuse osutajad tagavad, et kõik nende rändluskliendid on teadlikud eurotariifi ja SMSi eurotariifi olemasolust. Eelkõige teavitavad nad kõiki oma rändluskliente selgelt ja erapooletult hiljemalt 30. juuliks 2007 eurotariifiga seotud tingimustest ning hiljemalt 30. juuni 2009 SMSi eurotariifiga seotud tingimustest. Seejärel saadavad nad kõikidele muu tariifi valinud klientidele mõistlike ajavahemike järel meeldetuletuse.”.

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6a

Reguleeritud andmeside rändlusteenuste läbipaistvus ja kaitsemehhanismid

1. Koduteenuse osutajad tagavad, et nende rändluskliendid saavad reguleeritud andmeside rändlusteenuste kasutamise tasu kohta nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavat teavet viisil, mis aitab klientidel mõista sellise kasutuse rahalisi tagajärgi ning võimaldab neil jälgida ja kontrollida reguleeritud andmeside rändlusteenustega seotud kulusid kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

Vajaduse korral teavitavad koduteenuse osutajad oma kliente enne lepingu sõlmimist ja reeglipäraselt pärast seda ohust, mis on seotud automaatse ja kontrollimatu andmerändlusühenduse ja andmete allalaadimisega. Lisaks selgitavad koduteenuse osutajad oma klientidele selgelt ja mõistetavalt, kuidas neid automaatseid andmerändlusühendusi välja lülitada, vältimaks andmeside rändlusteenuste kontrollimatut tarbimist.

2. Hiljemalt 1. juulist 2009 teavitab koduteenuse osutaja rändlusklienti automaatsõnumiga rändlemisest ja esitab talle baashinnateabe asjaomases liikmesriigis tema suhtes reguleeritud andmeside rändlusteenuste pakkumise puhul kehtiva tasu kohta, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud koduteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teenust.

Selline personaliseeritud baashinnateave saadetakse rändluskliendi mobiiltelefoni või muusse seadmesse näiteks SMS-sõnumiga, elektronpostiga või arvuti hüpikakna kaudu iga kord, kui rändlusklient siseneb muusse liikmesriiki kui sellesse, kus asub tema koduvõrk, ja algatab reguleeritud andmeside rändlusteenuse esimest korda pärast kõnealusesse liikmesriiki sisenemist. Teave esitatakse siis, kui rändlusklient algatab reguleeritud andmeside rändlusteenuse, ja seda tehakse tasuta ning sobiva vahendi abil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista.

Kliendil, kes on koduteenuse osutajale teatanud, et ta ei soovi automaatset hinnateavet, on õigus nõuda koduteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenuse uuesti pakkumist.

3. Alates 1. märtsist 2010 peavad kõik koduteenuse osutajad pakkuma kõigile oma rändlusklientidele võimalust valida teadlikult ja tasuta selline moodus, mis annaks teavet senise tarbimise kohta kas mahu arvestuses või selles väärin-gus, milles rändluskliendile esitatakse arve reguleeritud andmeside rändlusteenuste kasutamise eest, ning millega oleks tagatud, et reguleeritud andmeside rändlusteenuste kasutamise kogukulud ei ületaks teatud kindlas ajavahemikus kindlaksmääratud rahalist ülempiiri ilma kliendi selgesõnalise nõusolekuta.

Selleks peab koduteenuse osutaja pakkuma kindlaksmääratud kasutusperioodi kohta ühte või mitut rahalist ülempiiri, eeldusel, et klienti on ette teavitatud nendele vastavatest mah-tudest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi rahaline ülem-piir) igakuise arveldusperioodi kohta saada olevate tasude puhul peab olema ligikaudu 50 eurot (ilma käibemaksuta), kuid mitte üle selle.

Alternatiivina võib koduteenuse osutaja seada ülempiiri and-mete mahule, eeldusel, et klienti on ette teavitatud andme-mahutude maksumusest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi andmete mahu ülempiir) peab vastama igakuise arvelduspe-riodi kohta saada olevatele tasudele 50 euro väärtuses (ilma käibemaksuta), kuid mitte üle selle.

Lisaks võivad koduteenuse osutajad pakkuda oma rändlus-klientidele muid limiite, millel on erinevad, st kõrgemad või madalamad igakuised rahalised ülempiirid.

Alates 1. juulist 2010 kohaldatakse kõikide klientide suhtes, kes ei ole otsustanud muu ülempiiri kasuks, teises ja kolman-das lõigus nimetatud vaikimisi ülempiiri.

Iga koduteenuse osutaja tagab ka, et rändluskliendi mobiiltelefonile või muusse seadmesse saadetakse kohane teade, näiteks SMS-sõnumiga, elektronpostiga või arvuti hüpikakna kaudu, kui andmeside rändlusteenuste kasutamine on jõudnud 80 %ni kokkulepitud rahalisest või andmete mahu ülempiirist. Kliendil on õigus nõuda oma operaatorilt selliste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda koduteenuse osutajalt uuesti teenuse osutamist.

Juhul kui rahaline või andmete mahu ülempiir ületatakse muul moel, saadetakse teade rändluskliendi mobiiltelefonile või muusse seadmesse. Teates kirjeldatakse korda, mida klient peab järgima, kui ta soovib, et nende teenuste osutamist jätkataks, ning kulu, mis on seotud iga uue kasutatava ühikuga. Kui rändlusliiklane ei vasta selliselt, nagu teates viidatud, lõpetab koduteenuse osutaja kohe rändlusliiklasele reguleeritud andmeside rändlusteenuste osutamise ja selle eest tasu võtmise seniks, kuni rändlusliiklane ei ole taotlenud kõnealuste teenuste osutamise jätkamist või taaslustamist.

Kui rändlusliiklane avaldab, et soovib kasutada rahalist või andmete mahu ülempiiri või loobub selle kasutamisest, tuleb muudatus alates 1. novembrist 2010 teha ühe tööpäeva jooksul alates avalduse saamisest tasuta, kusjuures keelatud on seada tingimusi või piiranguid, mis on seotud liitumislepingu muude osadega.

4. Alates 1. juulist 2009 kohaldatakse järgmist:

- a) hulгимүүги keskmine tasu, mida külastatava võrgu operaator võib rändlusliiklase koduvõrgu operaatorilt kõnealuse külastatava võrgu vahendusel reguleeritud andmeside rändlusteenuste pakkumise eest nõuda, ei tohi ühe megabaidi edastatud andmete eest alates 1. juulist 2009 ületada turvalimiiti 1,00 eurot, alates 1. juulist 2010 – 0,80 eurot ja alates 1. juulist 2011 – 0,50 eurot; Selle turvalimiidi kohaldamine ei tohi kahjustada ega piirata konkurentsi andmeside rändluse hulgiturul, vastavalt raamdirektiivi artikli 8 lõike 2 punktile b;
- b) nimetatud hulгимүүги keskmine tasu kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse kaheteistkuulise ajavahemiku kohta või mis tahes sellise lühema ajavahemiku kohta, mis võib jääda käesoleva määruse kehtivusaaja lõpuni;
- c) punktis a osutatud hulгимүүги keskmine tasu arvutatakse, jagades hulгимүүги kogutulu, mille külastatava võrgu operaator on koduvõrgu operaatorilt saanud asjaomase ajavahemiku jooksul reguleeritud andmeside rändlusteenuste osutamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul kõnealuste teenuste osutamisel tegelikult edastatud andmete kogumahuga megabaitides, arvestatuna kilobaidi-põhiselt.”.

10) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Riikide reguleerivad asutused teevad käesoleva määruse, eelkõige selle artiklite 3, 4, 4a, 4b ja 6a kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.”.

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Riikide reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuda, et tagada käesoleva määruse täitmine. Eelkõige kasutavad nad vajaduse korral juurdepääsudrektiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida läbiv ühenduvus ja rändlusteenuste koostalitlusvõime, näiteks juhul, kui klientidel ei ole võimalik vahetada rändlussõnumeid teise liikmesriigi maapealse mobiilsidevõrgu klientidega seetõttu, et puudub selliste sõnumite edastamist võimaldav leping.”.

11) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 30. märtsiks 2008 või määruse (EÜ) nr 544/2009 (*) artikli 3 lõigetega 2 ja 3, artikli 4 lõigetega 2 ja 4 ning artiklitega 4a, 4b, 4c, 6, 6a ja 7 kehtestatavate lisanõuete korral hiljemalt 30. märtsiks 2010 ning annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest..

(*) ELT L 167, 29. juuni 2009, lk. 12.”;

12) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Läbivaatamine

1. Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse toimimise ja annab sellest pärast avalikku konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru mitte hiljem kui 30. juunil 2011. Komisjon hindab eelkõige, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud. Sealjuures käsitleb komisjon muu hulgas:

— rändlusliiklastele pakutavate kõne-, SMS- ja andmeside-teenuste hulgi- ja jaehindade muutumist ning sellele vastavaid muutusi mobiilside-teenuste osas liikmesriikide

siseturu tasandil (kusjuures eraldi käsitletakse ettemaksu- ja järelmaksukliente) ning nende teenuste kvaliteedi ja kiiruse muutumist;

- teenuste, sealhulgas rändlusteenuste suhtes alternatiivsete teenuste (kõne-, SMS- ja andmeside) kättesaadavust ja kvaliteeti, eeskätt pidades silmas tehnoloogia arengut;
- seda, mil määral on kliendid kasu saanud rändlusteenuste hinna tegelikust alanemisest või muul viisil rändlusteenuste kulude vähenemisest ning mitmesugustest tariifidest ja toodetest, mida saavad kasutada eri helistamistavadega kliendid;
- konkurentsi taset nii jae- kui ka hulgimüügiturul, eriti väiksemate, iseseisvate või äsja tegevust alustanud operaatorite konkurentsiolukorda, sealhulgas kaubanduslepingute mõju konkurentsile ning operaatorite omavahelise seotuse taset.

Komisjon ei hinda mitte ainult hindade reguleerimist, vaid ka muid meetodeid, mida saaks kasutada rändlusteenuste võistlusliku siseturu loomiseks, ning võtab sealjuures arvesse Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti sõltumatu analüüsi tulemusi. Sellest hinnangust lähtudes esitab komisjon asjakohased soovitused.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuni 2009.

Euroopa Parlamendi nimel
President
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
Š. FÜLE

2. Lisaks koostab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 30. juuniks 2010 vahearuande, mis sisaldab kokkuvõtte ühenduses osutatavate rändlusteenuste jälgimise tulemuste kohta ning hinnangu selle kohta, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide täitmine, sealhulgas lõikes 1 osutatud aspekte arvestades.”

13) Artiklist 12 jäetakse välja sõnad „hiljemalt 30. augusti 2007”.

14) Artiklis 13 asendatakse aastaarv „2010” aastaarvuga „2012”.

Artikkel 2

Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiivi) muutmine

Direktiivi 2002/21/EÜ artikli 1 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesolev direktiiv ja eridirektiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud rahvusvahelise rändluse reguleerimiseks üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires.”

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 545/2009,

18. juuni 2009,

millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ülemaailmne majandus- ja finantskriis mõjutab praegu tõsiselt lennuettevõtjate tegevust. Kriis on toonud kaasa lennuliikluse märgatava vähenemise 2008/2009. aasta talvisel sõiduplaani perioodil. Ka 2009. aasta suvine sõiduplaani periood ei jää kriisist puutumata.
- (2) Tagamaks, et 2009. aasta suviseks sõiduplaani perioodiks jaotatud teenindusaegade kasutamata jätmise tagajärjel ei kaotaks lennuettevõtjad oma õigust nendele teenindusaegadele, on vaja selgelt ja ühemõtteliselt sätestada, et kõnealust sõiduplaani perioodi mõjutab majanduskriis.
- (3) Komisjon peaks jätkama majanduskriisi mõju analüüsi lennustranspordi sektorile. Kui enne 2009/2010. aasta talvist sõiduplaani perioodi peaks majanduslik olukord veelgi halvenema, võiks komisjon teha ettepaneku käesolevas määruses sisalduva korra uuendamise kohta 2010/2011. aasta

talvisel sõiduplaani perioodil. Kõnealusele ettepanekule peaks eelnema täielik mõju hindamine, millega analüüsitaks selle võimalikke mõjusid konkurentsile ja tarbijatele, ning selline ettepanek tuleks teha vaid juhul, kui see on osa ettepanekust nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 95/93 (ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta) ⁽³⁾ üldiseks läbivaatamiseks, eesmärgiga kõrvaldada praegused puudused teenindusaegade jaotamisel ja tagada ülekoormatud lennujaamade piiratud läbilaskevõime optimaalne kasutamine.

- (4) Seetõttu tuleks kiiremas korras vastavalt muuta määrust (EMÜ) nr 95/93. Kõnealune muudatus ei mõjuta ühelgi juhul komisjoni volitusi asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 95/93 muudetakse järgmiselt:

1. Artikkel 10a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10a

Artikli 10 lõike 2 kohaldamisel nõustuvad koordinaatorid, et lennuettevõtjatel on 2010. aasta suvisel sõiduplaani perioodil õigus samasugusele teenindusaegade sarjale, mis neile oli käesoleva määruse kohaselt eraldatud 2009. aasta suvisel sõiduplaani perioodi alguses.”

2. Artikkel 10b jäetakse välja.

⁽¹⁾ 24. märtsi 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. juuni 2009. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 14, 22.1.1993, lk 1.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuni 2009.

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
Š. FÜLE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 546/2009,**18. juuni 2009,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 159 kolmandat lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1927/2006 ⁽⁴⁾ loodi Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (edaspidi „fond”), et ühendus saaks näidata üles solidaarsust töötajatega, kes on kaotanud oma töö maailma kaubanduses globaliseerumise tõttu toimunud oluliste struktuurimuutuste tagajärjel, ja neid abistada.

(2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1927/2006 artikliga 16 esitas komisjon oma 2. juuli 2008. aasta teatise esimese aastaaruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon järelendas, et oleks asjakohane tugevdada fondi mõju töökohtade loomisele ja koolitusvõimaluste edendamisele Euroopa töötajaskonna hüvanguks.

(3) Euroopa Ülemkogu poolt 14. detsembril 2007. aastal heakskiidetud „Kaitstud paindlikkuse ühistes põhimõtetes” ja komisjoni teatise „Uued kutseoskused uute töökohtade jaoks: oskustega seotud tööturu vajaduste ennetamine ja

rahuldamine” rõhutatakse eesmärgi edendada töötajate järjepidevat kohanemis- ja tööalast konkurentsivõimet paremate õppimisvõimaluste kaudu kõikidel tasanditel ja majanduse vajadustele vastavate oskuste arendamise strateegiate kaudu, sealhulgas näiteks oskused, mida vajatakse üleminekul vähem süsihappegaasiheiteid tekitavale ja teadmispõhisele majandusele.

(4) Komisjon avaldas 26. novembril 2008 teatise Euroopa majanduse elavdamise kava kohta, mis põhineb solidaarsuse ja sotsiaalse õigluse põhimõtetel. Osana kriisidele reageerimisest tuleb fondi eeskirjad läbi vaadata, et näha ette erand, millega ajutiselt laiendada fondi kohaldamisala ja võimaldada sel tõhusamalt reageerida. Kõnealuse erandi kohast fondi toetust taotleavad liikmesriigid peavad tõendama otsese ja tõestatava seose olemasolu koondamiste ning finants- ja majanduskriisi vahel.

(5) Tagamaks, et sekkumiskriteeriume kohaldatakse läbipaistvalt, tuleks kasutusele võtta koondamiseks nimetatava toiminguga määratlus. Et anda liikmesriikidele rohkem vabadust taotluste esitamisel ja paremini täita solidaarsuse eesmärki, tuleks alandada koondamise künnist.

(6) Järgides õiglase ja mittediskrimineeriva kohtlemise eesmärki, tuleks kõigile töötajatele, kelle koondamine on selgelt seotud sama koondamisjuhtumiga, anda võimalus saada kasu individuaalsete teenuste pakettist, mille suhtes taotleatakse fondi toetust.

(7) Komisjoni algatusel osutatud tehnilist abi tuleks kasutada fondi rakendamise hõlbustamiseks.

(8) Et anda täiendavat fondi toetust finants- ja majanduskriisi ajal, tuleks ajutiselt suurendada kaasrahastamise määra.

(9) Et parandada meetmete kvaliteeti ja jätta piisavalt aega selleks, et meetmed aitaksid tõhusalt kõige ohustatumas olukorras olevatel töötajatel tööturule naasta, tuleks pikendada ajavahemikku, mille jooksul abikõlblikke meetmeid peab ellu viima, täpsustades samas selle kestust.

(1) 24. märtsi 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

(2) 22. aprilli 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

(3) Euroopa Parlamendi 6. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 11. juuni 2009. aasta otsus.

(4) ELT L 48, 22.2.2008, lk 82.

- (10) Asjakohane on läbi vaadata fondi tegevus, sealhulgas ajutine erand toetada töötajaid, keda on koondatud ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tõttu.
- (11) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1927/2006 vastavalt muuta,

punktides a või b sätestatud sekkumiskriteeriumid ei ole täielikult täidetud, tingimusel et koondamistel on töö- hõivele ja kohalikule majandusele tõsised tagajärjed. Liikmesriik märgib sel juhul, et tema taotlus ei vasta täielikult punktis a või b sätestatud sekkumiskriteeriumidele. Eriolukorras antud toetuste kogusumma ei tohi ületada 15 % fondi iga-aastasest maksimumsummast.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Punktides a, b ja c sätestatud koondamiste arvu arvutamiseks arvestatakse koondamist:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1927/2006 muudetakse järgmiselt.

— kuupäevast, millal ettevõtja esitas töötajale eraldi teatise koondamise või töölepingu lõpetamise kohta,

1. Artiklile 1 lisatakse järgmine lõige:

— töölepingu tegeliku lõpetamise kuupäevast enne lepingu ettenähtud lõppu või

„1a. Erandina lõikest 1 abistatakse fondist ka neid töötajaid, kes on kaotanud oma töö ülemaailmse finants- ja majanduskriisi otsesel tagajärjel, tingimusel et toetuse taotlus vastab artikli 2 punktides a, b või c sätestatud kriteeriumidele. Kõnealuse erandi kohast fondi toetust taotlev liikmesriik tõendab otsese ja tõestatava seose olemasolu koondamiste ning finants- ja majanduskriisi vahel.

— kuupäevast, mil tööandja teatab kirjalikult nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ (kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) (*) artikli 3 lõike 1 sätete kohaselt pädevale asutusele kavandatavast kollektiivsest koondamisest; sellisel juhul esitab taotlev liikmesriik (esitavad taotlevad liikmesriigid) komisjonile lisateabe punktide a, b või c kohaste koondamiste tegeliku arvu ja kooskõlastatud individuaalsete teenuste paketi hinnanguliste kulude kohta enne käesoleva määruse artiklis 10 ettenähtud hindamise lõpetamist.

Käesolevat erandit kohaldatakse taotluste suhtes, mis on esitatud enne 31. detsembrist 2011.”

2. Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

Liikmesriik täpsustab taotluses iga asjaomase ettevõtte kohta, kuidas koondamisi arvestatakse.

„Artikkel 2

Sekkumiskriteeriumid

Fondist antakse rahalist toetust juhtudel, kui maailma kaubanduses toimuvatel olulistel struktuurimuutustel on majandusele märkimisväärne negatiivne mõju, eelkõige oluline impordi kasv Euroopa Liitu, kiire ELi turuosa vähenemine konkreetsetes sektoris või töökohtade ümberpaigutamine kolmandatesse riikidesse, ning millel on järgmised tagajärjed:

(*) EÜT L 225, 12.8.1998, lk 16.”

- a) nelja kuu jooksul koondatakse mõne liikmesriigi ettevõttes vähemalt 500 töötajat, kaasa arvatud töötajad, kes koondatakse nimetatud ettevõtte tarnijate või tootmisahela järgmise etapi tootjate juures; või
- b) üheksa kuu jooksul koondatakse eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes NACE 2 jaos NUTS II tasandi piirkonnas või kahes külgnevas piirkonnas vähemalt 500 töötajat.
- c) Väikestel tööturgudel või eriolukorras võib asjaomase liikmesriigi poolt fondi toetuse nõuetekohaselt põhjendatud taotlust käsitada vastuvõetavana isegi juhul, kui

3. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 3a

Isikud, kellele võib anda toetust

Liikmesriigid võivad osutada fondist kaasrahastatud individuaalseid teenuseid koondatud töötajatele, kes võivad olla:

- a) töötajad, kes on koondatud artikli 2 punktis a, b või c ette nähtud ajavahemiku jooksul, ja

b) töötajad, kes on koondatud enne või pärast artikli 2 punktis a või c sätestatud ajavahemikku juhul, kui viimati nimetatud alusel esitatud taotlusele ei kohaldata artikli 2 punktis a sätestatud kriteeriume, tingimusel et kõnealused koondamised on aset leidnud pärast kavandavate koondamiste üldist väljakuulutamist ja võimalik on kindlaks teha selge põhjuslik seos vaatlusperioodil toimunud sündmusega, mis koondamised põhjustas.”

4. Artikli 5 lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) koondamiste ja maailma kaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste või finants- ja majanduskriisi vahelise seose põhjendatud analüüs, koondavate arvu esitamine ning selgitus, miks ei saanud neid koondamisi ette näha;”

5. Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Tehniline abi komisjoni algatusel

1. Komisjoni algatusel võib fondi rakendamiseks vajalike ettevalmistus-, järelevalve- ja teabemeetmete ning teadmistebaasi loomise rahastamiseks kasutada kuni 0,35 % fondi iga-aastasest maksimumsummast. Seda võib ka kasutada käesoleva määruse rakendamiseks vajalike haldus- ja tehnilise toe, auditi, kontrolli- ja hindamis-meetmete rahastamiseks.

2. Vastavalt lõikes 1 sätestatud ülemmäärale eraldab eelarvepädev institutsioon komisjoni ettepaneku alusel iga aasta alguses konkreetse summa tehniliseks abiks.

3. Lõikes 1 sätestatud ülesandeid täidetakse vastavalt finantsmäärusele ning selle rakenduseeskirjadele, mida kohaldatakse kõnealuse eelarve täitmise suhtes.

4. Komisjoni tehniline abi hõlmab liikmesriikidele teabe ja suuniste andmist fondi kasutamiseks, järelevalveks ja fondi töö hindamiseks. Komisjon võib samuti anda teavet fondi kasutamise kohta Euroopa ja siseriiklikele sotsiaalpartneritele.”

6. Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 5 lõike 5 kohasele hindamisele tuginedes ning võttes eelkõige arvesse toetatavate töötajate arvu, kavandatud meetmeid ja nende eeldatavat maksumust, annab komisjon hinnangu ja teeb võimalikult kiiresti ettepaneku rahalise toetuse suuruse kohta, mis võidakse eraldada olemasolevate vahendite piires. Summa ei tohi ületada 50 % artikli 5 lõike 2 punktis d osutatud hinnangulisest kogukulust. Enne artikli 1 lõikes 1a nimetatud kuupäeva esitatud taotluste puhul ei või summa ületada 65 %.”

7. Artiklile 11 lisatakse järgmine lõige:

„Grantide puhul on ühtse määra alusel deklareeritavad kaudsed kulud fondist toetuse saamiseks kõlblikud kuni 20 % ulatuses otsestest kuludest, tingimusel et kaudsed kulud on tehtud kooskõlas liikmesriigi õigusega, sealhulgas raamatupidamiseeskirjadega.”

8. Artikli 13 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriik võtab kõik toetuskõlblikud meetmed, sealhulgas kooskõlastatud individuaalsete teenuste pakett, nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 24 kuud pärast vastavalt artiklile 5 esitatud taotluse kuupäeva, või 24 kuud pärast nimetatud meetmete alguskuupäeva, tingimusel et meetmed algavad hiljemalt kolm kuud pärast taotluse kuupäeva.”

9. Artiklisse 20 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Euroopa Parlament ja nõukogu võivad komisjoni ettepaneku alusel läbi vaadata käesoleva määruse, sealhulgas artikli 1 lõikes 1a sätestatud ajutise erandi.”

Artikkel 2

Üleminekusätted

Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide fondist toetuse saamise taotluste suhtes, mis on saadud pärast 1. maid 2009. Enne nimeetatud kuupäeva saabunud taotluste suhtes kehtivad kogu fondist toetuse saamise aja jooksul taotluse esitamise kuupäeval kehtinud eeskirjad.

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuni 2009.

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
Š. FÜLE

Tellimishinnad aastal 2009 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	1 000 eurot aastas (*)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	100 eurot kuus (*)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELI 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	700 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	70 eurot kuus
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELI 22 ametlikus keeles	40 eurot kuus
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELI 22 ametlikus keeles	500 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELI 23 ametlikus keeles	360 eurot aastas (s.o 30 eurot kuus)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkurss	konkursi keel(ed)	50 eurot aastas

(*) Üksiknumbri müük: kuni 32 lehekülge: 6 eurot
33–64 lehekülge: 12 eurot
alates 64 leheküljest: hind määratakse iga väljaande puhul eraldi

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Väljaannete talituse avaldatud tasulisi väljaandeid saab osta meie trükiste edasimüüjatelt. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>